

VII SKYRIUS
DEKLARACIJOS PRIEDO GPM311D (VEDLIO D DALIES)
UŽPILDYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS
DEKLARACIJOS PRIEDO GPM311D1 I SKYRIAUS (VEDLIO D DALIES)
UŽPILDYMAS

61. Deklaracijos priedo GPM311D1 I skyriuje (vedlio D dalyje) deklaruojamos pajamos:

61.1. iš nekilnojamojo pagal prigimtį daikto (žemės, gyvenamojo būsto, pastato, statinio, patalpų, inžinerinių įrenginių; toliau – nekilnojamas daiktas) pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn (išmainyto, perleisto už skolą ar kitoku būdu) pajamos, įskaitant pajamas už perleistą nuosavybėn nekilnojamąjį pagal prigimtį daiktą, priskirtą individualios veiklos turtui;

61.2. ne individualios veiklos registruotino kilnojamojo daikto (automobilių, kitų kelių eismo transporto priemonių, šaunamųjų ginklų, potencialiai pavojingų įrenginių, taip pat laivų, civilinių orlaivų, pripažįstamų nekilnojamaisiais daiktais pagal įstatymus toliau – registruotinas kilnojamas daiktas) perleidimo nuosavybėn pajamos.

Deklaracijos priedo GPM311D1 I skyriuje (vedlio D dalyje) turi būti deklaruojamos nekilnojamojo daikto ir registruotino kilnojamojo daikto perleidimo nuosavybėn pajamos, kurios yra priskirtos apmokestinamosioms pajamoms ir (ar) toms neapmokestinamosioms pajamoms, kurios nėra nurodytos Nedeklaruojamų neapmokestinamųjų pajamų sąrašė.

Nuolatinio Lietuvos gyventojo pageidavimu, šiame deklaracijos priede (vedlio D dalyje) gali būti deklaruojamos ir tos neapmokestinamosioms pajamoms priskiriamos nekilnojamojo ir registruotino kilnojamojo daikto perleidimo nuosavybėn pajamos, kurios įtrauktos į Nedeklaruojamų neapmokestinamųjų pajamų sąrašą.

62. Deklaracijos priedo GPM311D1 I skyriuje (vedlio D dalyje) deklaruojamos apmokestinamosios pajamos, nuolatinio Lietuvos gyventojo gautos už:

62.1. perleistą nuosavybėn nekilnojamąjį daiktą ar registruotiną kilnojamąjį daiktą, esantį ne Europos ekonominės erdvės valstybėje (toliau – EEE valstybė), neatsižvelgiant į jo išlaikymo nuosavybėje terminą;

62.2. nepraėjus 3 metams nuo įsigijimo perleistą nuosavybėn registruotiną kilnojamąjį daiktą, esantį EEE valstybėje (įskaitant esantį Lietuvoje);

62.3. nepraėjus 10 metų nuo įsigijimo perleistą nuosavybėn nekilnojamąjį daiktą, esantį EEE valstybėje (įskaitant esantį Lietuvoje), išskyrus pajamas už perleistą nuosavybėn gyvenamąjį būstą (ir jam priskirtą žemę), kuriame iki perleidimo teisės aktų nustatyta gyvenamoji vieta buvo deklaruota:

62.3.1. ne trumpiau nei 2 metus;

62.3.2. trumpiau nei 2 metus, tačiau iš būsto perleidimo gautos pajamos per 1 metus buvo panaudotos kitam EEE valstybėje esančiam būstui įsigyti, kuriame gyventojas teisės aktų nustatyta tvarka deklaravo gyvenamąją vietą;

62.4. perleistą nuosavybėn nekilnojamąjį daiktą ar registruotiną kilnojamąjį daiktą (neatsižvelgiant į jo buvimo vietos valstybę ir išlaikymo nuosavybėje terminą), kai pajamos už jo perleidimą gautos iš užsienio valstybės ar zonos, kuri yra įtraukta į Tikslinių teritorijų sąrašą, išskyrus nurodytas Aprašo 62.3.2 papunktyje.

Deklaruojamoms apmokestinamosioms pajamoms taikytini pajamų mokesčio tarifai pateikti Apmokestinamųjų pajamų kodų ir pajamų mokesčio tarifų sąrašė.

63. Deklaracijos priedo GPM311D1 I skyriuje (vedlio D dalyje) atskirose eilutėse turi būti įrašomi:

63.1. duomenys apie kiekvieną perleistą nuosavybės nekilnojamąjį daiktą ar registruotiną kilnojamąjį daiktą (įskaitant atvejus, kai pagal vieną perleidimo sutartį buvo perleistas daugiau kaip vienas daiktas) ir iš jo perleidimo gautas pajamas;

63.2. duomenys apie kiekvieną perleisto nuosavybės nekilnojamojo daikto ar registruotino kilnojamojo daikto dalį (kai pagal perleidimo sutartį buvo perleista nuosavybė tik daikto dalis) ir iš jo perleidimo gautas pajamas.

64. Deklaracijos priedo GPM311D1 I skyriuje (vedlio D dalyje), atsižvelgiant į tai, kokias pajamų rūšias priskiriamos iš daikto perleidimo gautos pajamos, pasirenkama užpildytina atitinkama eilutė, kurioje turi būti įrašoma:

64.1. perleisto daikto numeris (pavadinimas) – kai deklaruojamos pajamos už perleistą nuosavybės nekilnojamąjį daiktą (jo dalį); perleisto daikto pavadinimas – kai deklaruojamos pajamos už perleistą kilnojamąjį daiktą (pavyzdžiui, Mazda XXX555, automobilio priekaba YYY444, orlaivis XY5, šautuvas XXX ir pan.).

Jeigu įsigijimo momentu nekilnojamajam daiktui buvo suteiktas kitas unikalus numeris (pavyzdžiui, kai žemės sklypas buvo įsigytas bendrosios dalinės nuosavybės teise, o vėliau nuolatiniam Lietuvos gyventojui tenkanti sklypo dalis atidalinta iš turimo su bendrasavininkiais ir atidalintam sklypui suteiktas kitas unikalus numeris arba kai žemės sklypo numeris buvo pakeistas po geodezinių matavimų), tokiu atveju įrašomas perleidimo nuosavybės metu galiojantis nekilnojamojo daikto unikalus numeris.

Kai deklaruojamos avansu gautos pajamos pagal preliminarąją nekilnojamojo turto pirkimo–pardavimo sutartį už turtą, į kurį turto pardavėjui pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą nuosavybės teisės dar nėra atkurtos ir (ar) neįregistruotos, tai vietoje unikalaus nekilnojamojo daikto numerio gali būti įrašomas sprendimo atkurti nuosavybės teises numeris arba preliminarosios nekilnojamojo daikto pirkimo–pardavimo sutarties numeris, arba perleidžiamo daikto pavadinimas ir buvimo vieta (jei ji žinoma). Kiekvieno preliminariojoje sutartyje nurodyto nekilnojamojo daikto duomenys įrašomi atskirai;

64.2. daikto buvimo (įregistravimo) valstybės (teritorijos) pavadinimas ir kodas, t. y. pavadinimas valstybės (teritorijos), kurioje yra nekilnojamas daiktas arba kurioje kilnojamas daiktas yra įregistruotas (privalo būti įregistruotas) ir dviejų raidžių kodas iš Šalių, teritorijų ir jų kodų sąrašo. Kai Šalių, teritorijų ir jų kodų sąrašė yra nurodyta teritorija, tai turi būti įrašomas tos teritorijos kodas, nesvarbu, ar ji yra, ar nėra valstybės (šalies) dalis. Deklaruojant iš tarptautinės organizacijos gautas pajamas, turi būti įrašomas XO kodas;

64.3. perleisto nuosavybės daikto dalis (skaitmenimis), kai deklaruojamos pajamos už perleistą nuosavybės tik tam tikrą daikto dalį (pavyzdžiui, perleidus nuosavybės 1/12 su kitais bendrasavininkiais turimo žemės sklypo dalį, įrašoma 1/12). Perleidus nuosavybės visą daiktą, skaitmuo neįrašomas;

64.4. kai iš EEE valstybėje esančio (įregistruoto) nekilnojamojo ar registruotino kilnojamojo daikto perleidimo gautoms pajamoms yra taikoma GPMĮ 17 straipsnio 1 dalies 28, 53 ar 54 punkte nustatyta pajamų mokesčio lengvata (t. y. kai pajamos yra neapmokestinamos pajamų mokesčiu), turi būti įrašomas mokesčio lengvatos kodas:

64.4.1. skaitmuo 1, kai gyvenamajame būste (įskaitant jam priskirtą žemę) Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo ar kitų EEE valstybių teisės aktų nustatyta tvarka deklaruota gyvenamoji vieta buvo trumpiau nei 2 metus, tačiau per 1 metus nuo būsto perleidimo nuosavybės EEE valstybėje buvo įsigytas kitas būstas, kuriame teisės aktų nustatyta tvarka deklaruota gyvenamoji vieta. Ši lengvata taikoma tik 18 pajamų rūšies kodu deklaruojamoms pajamoms;

64.4.2. skaitmuo 2, kai gyvenamajame būste (įskaitant jam priskirtą žemę) Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo ar kitų EEE valstybių teisės aktų nustatyta tvarka buvo deklaruota gyvenamoji vieta ne trumpiau nei 2 metus iki jo perleidimo nuosavybės. Ši lengvata taikoma tik 18 pajamų rūšies kodu deklaruojamoms pajamoms;

64.4.3. skaitmuo 3, kai registruotinas kilnojamasis daiktas nuolatinio Lietuvos gyventojo nuosavybėje buvo išlaikytas 3 metus ar ilgiau. Ši lengvata taikoma tik 16 pajamų rūšies kodu deklaruojamoms pajamoms;

64.4.4. skaitmuo 10, kai nekilnojamasis daiktas (įskaitant gyvenamąjį būstą) nuolatinio Lietuvos gyventojo nuosavybėje buvo išlaikytas 10 metų ar ilgiau. Ši lengvata taikoma 17 ir 18 pajamų rūšies kodais deklaruojamoms pajamoms.

Jeigu pajamos yra gautos iš užsienio valstybės ar zonos, kuri įtraukta į Tikslinių teritorijų sąrašą, tai GPMĮ 17 straipsnio 1 dalies 28 ir 53 punktuose nustatytos pajamų mokesčio lengvatos netaikomos ir iš nekilnojamojo daikto ir (ar) registruotino kilnojamojo daikto perleidimo nuosavybėn gautos pajamos visais atvejais yra apmokestinamos, neatsižvelgiant į to daikto išlaikymo nuosavybėje terminą.

65. Turi būti įrašomi metai, kuriais nekilnojamasis daiktas ir (ar) registruotinas kilnojamasis daiktas buvo įsigytas, kai pajamoms už perleistą nuosavybėn daiktą yra taikoma pajamų mokesčio lengvata.

66. Per mokesstinį laikotarpį iš kiekvieno daikto perleidimo nuosavybėn gautų pajamų suma turi būti įrašoma atskirai (atskirose popierinės deklaracijos priedo GPM311D1 ar vedlio eilutėse). Kai pagal vieną pardavimo ar kitokią sutartį nuosavybėn buvo perleisti du ar daugiau daiktų (pavyzdžiui, žemės sklypas ir gyvenamasis namas), o sutartyje kiekvieno daikto pardavimo kaina nėra išskirta, tai pajamos, gautos už kiekvieną perleistą daiktą, įrašomos pagal perleidimo nuosavybėn metu buvusią jo tikrąją rinkos kainą (kaip ji apibrėžiama GPMĮ 2 straipsnio 20 dalyje), o iš atskirų daiktų perleidimo deklaruojamų pajamų sumos turi sutapti su pirkimo–pardavimo ar kitoje perleidimo nuosavybėn sutartyje, ar kitame dokumente nurodyta bendra kaina.

67. Iš daikto perleidimo nuosavybėn gauta pajamų suma apskaičiuojama, atsižvelgiant į šiuos ypatumus:

67.1. parduoto daikto pardavimo pajamomis laikoma pardavimo kaina, nurodyta notaro patvirtintoje sutartyje ar kitame dokumente (įskaitant pagal preliminarį daikto pirkimo–pardavimo sutartį gautas lėšas, įskaitytas į parduoto daikto kainą);

67.2. pagal mainų sutartį už išmainytą daiktą gautomis pajamomis laikoma mainais gaunamo daikto tikroji rinkos kaina, prie kurio pridedama už išmainytą daiktą gauta priemoka (kai ji buvo gauta) arba mainais gaunamo daikto tikroji rinkos kaina, sumažinta sumokėtos priemokos suma (kai už mainais gaunamą daiktą priemoka sumokėta);

67.3. pagal rentos (išlaikymo iki gyvos galvos) sutartį už perleistą nuosavybėn daiktą gautomis pajamomis laikoma gautų piniginių lėšų suma (kai renta mokama pinigais) arba suma, atitinkanti rentos mokėtojo patirtas dokumentais pagrįstas išlaidas rentos gavėjui išlaikyti (kai renta teikiama išlaikymu);

67.4. už visuomenės poreikiams tenkinti paimtą nekilnojamąjį daiktą neatlygintinai suteikto daikto tikroji rinkos kaina ir (ar) išmokėta pinigų suma;

67.5. daiktą perleidus nuosavybėn pagal skolos padengimo sutartį, iš perleidimo nuosavybėn gautomis pajamomis pripažįstama padengtos skolos (įskaitant palūkanas) suma, pridėjus gautą priemoką (kai ji buvo gauta);

67.6. už įsigyjamą vieneto akcijas (dalis, pajus) sumokėjus nekilnojamoju ar registruotinu kilnojamoju daiktu, pajamomis pripažįstama gautų akcijų (dalių, pajų) vertė.

68. Išskaičiuota pajamų mokesčio suma deklaruojama, kai į Lietuvos biudžetą mokėtiną pajamų mokesį nuo deklaruojamos išmokos išskaičiuoja ją išmokėjęs asmuo.

69. Kito asmens savomis lėšomis sumokėta pajamų mokesčio suma deklaruojama, kai pajamų mokesį už nuolatinį Lietuvos gyventoją savomis lėšomis yra sumokėjęs kitas asmuo.

70. Turi būti įrašomas valstybės (teritorijos), iš kurios gautos deklaruojamos pajamos, pavadinimas ir jos kodas iš Šalių, teritorijų ir jų kodų sąrašo. Kai Šalių, teritorijų ir jų kodų sąrašė yra nurodyta teritorija, tai turi būti įrašomas tos teritorijos kodas, nesvarbu, ar ji yra, ar nėra valstybės

(šalies) dalis. Deklaruojant iš tarptautinės organizacijos gautas pajamas, turi būti įrašomas XO kodas. Pajamos deklaruojamos kaip gautos iš užsienio valstybės Aprašo 14 punkte nurodytais atvejais.

71. Užsienio valstybėje sumokėta (išskaičiuota) pajamų mokesčio ar jam tapatus mokesčio suma deklaruojama, kai nuo užsienio valstybėje gautų pajamų toje užsienio valstybėje buvo sumokėtas (išskaičiuotas) pajamų mokestis ar jam tapatus mokestis.

72. Daikto (jo dalies) perleidimo nuosavybės data (metai, mėnuo, diena) turi būti deklaruojama visais atvejais, neatsižvelgiant į tai, ar pajamoms iš jo perleidimo nuosavybės yra taikoma mokesčio lengvata, ar netaikoma.

73. Deklaruojama su daikto perleidimu nuosavybės susijusių teisės aktuose nustatytų privalomų mokėjimų suma (atlygis notarui už notarinių su perleidimu susijusių veiksmų atlikimą, valstybės įmonei Registrų centrui (toliau – Registrų centras) už savininko nuosavybės teisių patikrą, už geodezinius sklypo matavimus, mokestis už privalomą pastato energinio naudingumo sertifikavimą, valstybės rinkliava ir pan.), kurią yra sumokėjęs pajamas iš daikto perleidimo gavęs nuolatinis Lietuvos gyventojas. Privalomų mokėjimų sumai pagrįsti nuolatinis Lietuvos gyventojas privalo turėti juos pagrindžiančius dokumentus (tai gali būti notaro įrašai turto perleidimo sutartyje, Registrų centro pažyma, PVM sąskaita faktūra už atliktus geodezinius sklypo matavimus ir pan.).

ANTRASIS SKIRSNIS

DEKLARACIJOS PRIEDO GPM311D1 II SKYRIAUS (VEDLIO D DALIES)

UŽPILDYMAS

74. Deklaracijos priedo GPM311D1 II skyriuje (vedlio D dalyje) turi būti įrašomi šio priedo I skyriuje nurodyto perleisto nuosavybės nekilnojamojo daikto (dalies) ar registruotino kilnojamojo daikto (dalies) duomenys (t. y. perleisto daikto numeris (kai numerio nėra, įrašomas pavadinimas), įsigyta daikto dalis (kai įsigytas visas daiktas, nepildoma), pajamų rūšies kodas, daikto (dalies) įsigijimo data ir jo (dalies) įsigijimo išlaidų suma). Kiekvieno daikto pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybės pajamos turi būti įrašomos atskirose eilutėse. Kai pagal perleidimo nuosavybės sutartį buvo perleistas visas nekilnojamas daiktas ar registruotinas kilnojamas daiktas, kuris buvo įgytas dalimis, tai šio deklaracijos priedo II skyriuje (vedlio D dalyje) atskirose eilutėse turi būti įrašomi visų įsigytų daikto dalių duomenys. Atsižvelgiant į tai, kokiai pajamų rūšies kodui priskirtos deklaracijos priedo GPM311D1 I skyriuje deklaruotos iš daikto (dalies) perleidimo gautos pajamos, pasirenkama užpildytina atitinkama eilutė, kurioje turi būti įrašoma:

74.1. perleisto nuosavybės nekilnojamojo daikto (dalies) unikalus numeris, kai deklaruojamos išlaidos už perleistą nuosavybės nekilnojamąjį daiktą (dalį). Įrašomas nekilnojamojo daikto (dalies) unikalus numeris turi sutapti su įrašytu deklaracijos priedo GPM311D1 I skyriuje (vedlio D dalyje). Jeigu nekilnojamojo daikto įsigijimo metu jam buvo suteiktas kitas unikalus numeris (pavyzdžiui, kai žemės sklypas buvo įsigytas bendrosios dalinės nuosavybės teise, o vėliau nuolatiniam Lietuvos gyventojui tenkanti sklypo dalis atidalinta iš turimo su bendrasavininkiais ir atidalintam sklypui suteiktas kitas unikalus numeris, kai žemės sklypo numeris buvo pakeistas, atlikus geodezinius matavimus), tai įrašomas perleidimo nuosavybės metu galiojęs unikalus numeris (suteiktas po atidalijimo ar atliktų geodezinių matavimų);

74.2. registruotino kilnojamojo daikto pavadinimas ir numeris (jei jis yra suteiktas), kai deklaracijos priedo GPM311D1 I skyriuje (vedlio D dalyje) atitinkamoje eilutėje yra deklaruojamos pajamos už perleistą automobilį, kitą kelių eismo transporto priemonę, šaunamąjį ginklą, kitą registruotiną daiktą (pavyzdžiui, Mazda XXX555, automobilio priekaba YYY444, orlaivis XY5, šautuvas XXX ir pan.);

74.3. įsigyto daikto, kurio unikalus numeris arba pavadinimas ir numeris yra įrašytas deklaracijos priedo GPM311D1 II skyriaus pirmame stulpelyje (vedlio D dalyje), dalis (rašoma skaitmenimis, jeigu įsigytas visas daiktas, nepildoma). Kai perleisto nekilnojamojo daikto dalį atitinka įsigyto nekilnojamojo daikto dalis, tai deklaracijos priedo GPM311D1 II skyriuje (vedlio D

dalyje) įrašoma dalis turi sutapti su nurodyta deklaracijos priedo GPM311D1 I skyriaus (vedlio D dalies) atitinkamoje eilutėje.

Pavyzdžiui, jeigu deklaracijos priedo GPM311D1 I skyriuje (vedlio D dalyje) įrašyta perleista nuosavybėn 1/12 kartu su bendrasavininkiais turimo žemės sklypo dalis buvo įsigyta pagal vieną sutartį (vieną sprendimą atkurti nuosavybės teises ar paveldėjus po vieno turto palikėjo mirties), tai deklaracijos priedo GPM311D1 II skyriuje (vedlio D dalies tam skirtoje vietoje) įrašoma 1/12.

Jeigu perleistas nuosavybėn daiktas (dalis) buvo įsigytas pagal skirtingas sutartis ir (ar) skirtingu būdu, tai kiekviena įsigyto nekilnojamojo daikto dalis įrašoma atskirose deklaracijos priedo GPM311D1 II skyriaus eilutėse (vedlio D dalies tam skirtoje vietoje). Pavyzdžiui, kai deklaracijos priedo GPM311D1 I skyriuje (vedlio D dalyje) yra deklaruojamos pajamos, gautos už perleistą nuosavybėn visą žemės sklypą (17 pajamų rūšies kodas), į kurio 1/2 dalį buvo atkurtos nuosavybės teisės, o kita 1/2 sklypo dalis įsigyta pagal pirkimo–pardavimo sutartį, tai duomenys apie kiekvieną 1/2 sklypo dalį turi būti įrašomi atskirose deklaracijos priedo GPM311D1 II skyriaus eilutėse (vedlio D dalies tam skirtoje vietoje);

74.4. daikto (dalies) įsigijimo data. Deklaracijos priedo GPM311D1 II skyriuje (vedlio D dalyje) deklaruojamo daikto (dalies) įsigijimo data įrašoma, atsižvelgiant į šiuos ypatumus:

74.4.1. sutuoktiniams pasidalijus bendrosios jungtinės sutuoktinių nuosavybės teise turimą daiktą, jo įsigijimo data laikoma data, kada sutuoktiniai šį daiktą įsigijo (bet ne pasidalijo);

74.4.2. kai perleidžiamas paveldėtas daiktas, jo įsigijimo data laikoma turto palikėjo mirties data (neatsižvelgiant į tai, kada išduotas paveldėjimo teisės liudijimas), išskyrus atvejus, kai sutuoktinis paveldi dalį mirusio sutuoktinio nekilnojamojo ar registruotino kilnojamojo daikto, priklausiusio sutuoktiniams bendrosios jungtinės nuosavybės teise. Tokiu atveju viso nekilnojamojo ar registruotino kilnojamojo daikto įsigijimo data laikoma data, kada tas daiktas buvo įsigytas sutuoktinių bendrosios jungtinės nuosavybės teise;

74.4.3. perleidus nuosavybėn paties nuolatinio Lietuvos gyventojo pasistatytą statinį, jo įsigijimo data gali būti laikoma dokumento, kuriame užfiksuota anksčiausia faktinį daikto įsigijimą įrodanti data (pavyzdžiui, statybos priėmimo akte nurodyta data, kai jo teisinė registracija atlikta vėliau);

74.4.4. perleidus nuosavybėn daiktą, įsigytą išsimokėtinai arba lizingo būdu, šio daikto įsigijimo data laikoma daikto priėmimo–perdavimo data (nepaisant to, kad nuosavybės teisės į daiktą buvo įgytos vėliau);

74.4.5. perleidus nekilnojamąjį daiktą, į kurį nuosavybės teisės atkurtos mirusiojo asmens vardu (po jo mirties) ir perduodamos įpėdiniui, laikoma, kad įpėdinis grąžintą turtą įsigijo sprendimo atkurti nuosavybės teises priėmimo dieną;

74.5. daikto (dalies) įsigijimo išlaidų suma, pagal GPMĮ 19 straipsnio nuostatas pripažįstama daikto įsigijimo kaina, t. y. juridinę galią turinčiais dokumentais pagrįstos išlaidos, patirtos įsigyjant turtą, įskaitant su šio turto įsigijimu susijusius teisės aktuose nustatytus privalomus mokėjimus (atlygį notarui už notarinių veiksmų, įsigyjant daiktą, atlikimą, atlyginimą Registrų centrui už nuosavybės teisių įregistravimą, paveldimo turto mokestis, sumokėtas daiktą paveldint, ir pan.). Kai deklaracijos priedo GPM311D1 I skyriuje yra deklaruojamos pajamos už perleisto daikto dalį, tai deklaracijos priedo GPM311D1 II skyriuje turi būti įrašoma tik tos daikto dalies įsigijimo kaina ir su jos perleidimu susijusių privalomų mokėjimų dalis. Deklaruojama daikto įsigijimo kaina ir su jo įsigijimu susijusių privalomų mokėjimų suma turi būti apskaičiuota, remiantis sumokėtas sumas pagrindžiančiais dokumentais, turinčiais visus Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatyme ir kituose teisės aktuose numatytus privalomus apskaitos dokumentų rekvizitus, galiojančiais sandoriais, užsienio vienetų bei gyventojų surašytais dokumentais, jei iš šių dokumentų galima nustatyti ūkinės operacijos turinį.

75. Perleisto nuosavybėn daikto (dalies) įsigijimo kaina apskaičiuojama, atsižvelgiant į šiuos ypatumus:

75.1. dovanojimo būdu įgyto nekilnojamojo pagal prigimtį daikto įsigijimo kaina laikoma tikroji jo rinkos kaina, buvusi dovanojimo momentu (kai daiktas gautas dovanų nuo 2003 m. sausio 1 d.), arba jo vidutinė rinkos vertė, nustatyta Registrų centro (kai daiktas gautas dovanų iki 2002 m. gruodžio 31 d.);

75.2. dovanojimo būdu įgyto registruotino kilnojamojo daikto įsigijimo kaina laikoma tikroji jo rinkos kaina, buvusi dovanojimo momentu (kai daiktas gautas dovanų nuo 2003 m. sausio 1 d.);

75.3. paveldėjimo būdu įgyto daikto įsigijimo kaina laikoma ta daikto vertė, kuria šis daiktas buvo (būtų) įvertinamas paveldimo turto mokesčiui apskaičiuoti (kai daiktas paveldėtas nuo 2003 m. sausio 1 d., neatsižvelgiant į tai, ar daiktą paveldėjęs nuolatinio Lietuvos gyventojas privalėjo mokėti šį mokestį, ar buvo nuo jo atleistas), t. y.:

75.3.1. nekilnojamojo daikto vidutinė rinkos vertė, nustatyta Registrų centro, arba vertė, nustatyta atlikus nekilnojamojo daikto individualų vertinimą, – daiktą paveldėjusio nuolatinio Lietuvos gyventojų pasirinkimu;

75.3.2. registruotino kilnojamojo daikto įsigijimo kaina laikoma vertė, nustatyta paties jį paveldėjusio nuolatinio Lietuvos gyventojų ar pasinaudojus turto vertintojo paslaugomis;

75.4. kai nekilnojamas daiktas įsigytas (grąžintas) atkuriant nuosavybės teises Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 2 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytiems asmenims (turto savininkams, jų vaikams (įvaikiams), sutuoktiniams, vaikų (įvaikių) sutuoktiniams, vaikaičiams ir pan.), jo įsigijimo kaina prilyginama daikto perleidimo nuosavybės kainai;

75.5. kai nekilnojamas daiktas įsigytas (grąžintas) pagal Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, atkuriant nuosavybės teises nuolatiniam Lietuvos gyventojui, įgijusiam tokią teisę pagal notaro patvirtintą teisių atkurti nuosavybės teises perleidimo sutartį, sudarytą su kitu asmeniu (ne su vaikais (įvaikiams), ne su tėvais (įtėviais), ne su sutuoktiniais ar seneliais), tai tokio daikto įsigijimo kaina lygi 0;

75.6. perleidus nuosavybės paties pasistatytą nekilnojamąjį daiktą, jo įsigijimo kaina laikoma nuosavomis ir (ar) skolintomis lėšomis faktiškai patirtos turto ir (ar) daikto statybos (gamybos) išlaidos, pagrįstos juridinę galią turinčiais dokumentais;

75.7. įsigytų nebaigtų statyti (neįrengtų, be apdailos) patalpų, butų, namų (dalių) įsigijimo kaina apskaičiuojama, prie sumokėtos kainos pridėjus patirtas su apdailos darbais susijusias išlaidas, pagrįstas juridinę galią turinčiais dokumentais;

75.8. nekilnojamojo daikto įsigijimo kainai taip pat priskiriamos nuolatinio Lietuvos gyventojų savomis ar sutuoktinio lėšomis atlikto daikto rekonstravimo ir (ar) kapitalinio remonto išlaidos (įskaitant išlaidų sumą, kuri atitinka tuo tikslu pasiskolintų lėšų sugrąžintąją dalį), pagrįstos juridinę galią turinčiais dokumentais. Nekilnojamojo daikto modernizavimo (renovavimo) išlaidos ir paprastojo remonto išlaidos jo įsigijimo kainai nepriskiriamos;

75.9. nuolatinio Lietuvos gyventojų nuosavybės perduoto nekilnojamojo daikto, atlyginant jam už visuomenės poreikiams paimtą nekilnojamąjį daiktą, gautojo nekilnojamojo daikto įsigijimo kaina laikoma gavimo momentu buvusi jo tikroji rinkos kaina;

75.10. mainais gauto nekilnojamojo daikto ar registruotino daikto įsigijimo kaina laikoma išmainyto daikto tikroji rinkos kaina, prie jos pridėjus sumokėtą priemoką (kai nuolatinis Lietuvos gyventojas už mainais gaunamą daiktą ją sumokėjo) arba atėmus gautą priemoką (kai už perduotą mainais daiktą gavo priemoką);

75.11. pagal rentos (išlaikymo iki gyvos galvos) sutartį įgyto nekilnojamojo daikto įsigijimo kaina laikoma:

75.11.1. tikroji rinkos kaina, buvusi turto perdavimo rentos mokėtojų dieną, kai turtas įgytas iš sutuoktinių, vaikų (įvaikių), tėvų (įtėvių), brolių, seserų, vaikaičių ir senelių;

75.11.2. teisinę galią turinčiais dokumentais pagrįsta, faktiškai rentos gavėjui išlaikyti patirtų išlaidų suma, kai turtas įgytas iš kitų gyventojų. Negalint pagrįsti patirtų išlaikymo išlaidų teisinę galią turinčiais dokumentais, tokio turto įsigijimo kaina gali būti skaičiuojama pagal numanomas

išlaikymo išlaidas, kurios apskaičiuojamos, dauginant išlaikymo laikotarpio mėnesių skaičių iš tais mėnesiais galiojusios minimaliosios mėnesinės algos (ne visam mėnesiui tenkančios numanomos išlaikymo išlaidos apskaičiuojamos proporcingai tam mėnesiui tenkančiam dienų skaičiui). Rentos mokėtojas, laikydamasis šiame papunktyje nustatytų sąlygų, turi teisę pasirinkti laikotarpį, už kurį turto įsigijimo kaina skaičiuojama pagal faktines išlaidas, o už kurį – pagal numanomas išlaikymo išlaidas;

75.12. pagal skolos padengimo sutartį gauto daikto įsigijimo kaina laikoma padengtos skolos (įskaitant palūkanas) suma;

75.13. kai vieneto dalyviui perleidžiamas vieneto turtas (likvidavimo atveju kaip paskirstytasis pelnas, teisės aktų nustatyta tvarka šiam dalyviui išstojus iš vieneto), tokio turto įsigijimo kaina laikoma šio turto tikroji rinkos kaina, buvusi turto nuosavybės teisės perleidimo nuolatiniam Lietuvos gyventojui dieną;

75.14. turto, gauto atlyginant už darbą, suteiktas paslaugas, perduotas ar suteiktas teisės, įsigijimo kaina nuolatiniam Lietuvos gyventojui yra tikroji šio turto rinkos kaina, buvusi gyventojų pajamų natūra gavimo momentu (jeigu gautas turtas buvo pripažintas gyventojų pajamomis natūra) arba turto perleidimo gyventojų nuosavybės momentu;

75.15. perleidus nuosavybės daiktą, kuris buvo priskirtas individualios veiklos turtui ir jo įsigijimo kaina buvo atskaityta iš individualios veiklos pajamų, šio daikto įsigijimo kaina mažinama iš individualios veiklos pajamų atskaityta turto įsigijimo kainos dalimi;

75.16. nesant galimybių nustatyti, kuri konkreči (kada įsigyta) keliais sandoriais įgyto vienerūšio, individualiais požymiais neapibūdinto turto dalis buvo perleista nuosavybės, tos dalies įsigijimo kaina pripažįstama anksčiausiai už tokį turtą (jo dalį) sumokėta (jos dalis).

Nekilnojamojo daikto ar registruotino kilnojamojo daikto įsigijimo kaina gali būti neįrašoma, kai nekilnojamas daiktas buvo įsigytas anksčiau nei prieš 10 metų iki jo perleidimo, registruotinas kilnojamas daiktas – anksčiau nei prieš 3 metus iki jo perleidimo (t. y. kai pajamoms taikomos 3 ir 10 kodais žymimos mokesčio lengvatos);

75.17. kai per mokestinį laikotarpį gaunama tik dalis ne individualios veiklos turto pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybės pajamų, iš jų gali būti atimta to turto įsigijimo kainos dalis, proporcinga per tą mokestinį laikotarpį gautų pajamų daliai, arba, nuolatinio Lietuvos gyventojų pasirinkimu, įsigijimo kaina ar jos dalis, neviršijanti to mokestinio laikotarpio ne individualios veiklos turto pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybės pajamų sumos.

76. Kiekviename užpildomame deklaracijos priedo GPM311D1 lape turi būti įrašomi Aprašo 29.1 ir 29.2 papunkčiuose nurodyti duomenys.

VIII SKYRIUS

DEKLARACIJOS PRIEDO GPM311D2 (VEDLIO D DALIES) UŽPILDYMAS

77. Deklaracijos priede GPM311D2 (vedlio D dalyje) deklaruojamos pajamos, per mokestinį laikotarpį gautos:

77.1. už turto (nekilnojamųjų ir kilnojamųjų daiktų) nuomą (išskyrus pajamas, nuo kurių pajamų mokestis buvo sumokėtas, įsigyjant verslo liudijimą „Gyvenamosios paskirties patalpų nuoma, neteikiant apgyvendinimo paslaugų (kaimo turizmo arba nakvynės ir pusryčių paslaugos)“, kurios yra deklaruojamos deklaracijos priede GPM311C (vedlio C dalyje) žymimos 90 pajamų rūšies kodu);

77.2. už finansinių priemonių (akcijų, obligacijų, indėlių sertifikatų ir pan.) perleidimą nuosavybės ir išvestinių finansinių priemonių (pasirinkimo sandorio, ateities sandorio, apsiikeitimo sandorio, išankstinio sandorio ir pan.) (toliau kartu – finansinės priemonės) realizavimą, išskyrus atvejus, kai tai per investicinę sąskaitą gautos pajamos, deklaruojamos deklaracijos priede GPM311H2 (vedlio H dalis) operacijos rūšies kodu KS;

77.3. ne individualios veiklos pajamos už perleistą nuosavybėn nenukirstą mišką (be žemės) ar apvaliąją medieną;

77.4. už perleistas nuosavybėn ne individualios veiklos atliekas;

77.5. už perleistą nuosavybėn kitą turtą (buitinę techniką, baldus, meno kūrinius, brangenybes, virtualią valiutą, kitus kilnojamuosius daiktus, kuriems nėra nustatyta privaloma teisinė registracija, nematerialų turtą (pavyzdžiui, paveldėjimo teises, reikalavimo teises).

78. Deklaracijos priede GPM311D2 (vedlio D dalyje) turi būti deklaruojamos per mokestinį laikotarpį gautos šios nuolatinio Lietuvos gyventojo apmokestinamosios pajamos:

78.1. nekilnojamojo daikto nuomos pajamos (žymimos 23 pajamų rūšies kodu), įskaitant verslo liudijimą „Gyvenamosios paskirties patalpų nuoma, neteikiant apgyvendinimo paslaugų (kaimo turizmo paslaugos arba nakvynės ir pusryčių paslaugos)“ įsigijusio gyventojo pajamas, gautas iš juridinio asmens, bei pajamos, gautos nesilaikant teritorinių apribojimų;

78.2. kitų daiktų (buitinės technikos, laivų, valčių, dviračių, drabužių, juvelyrinių dirbinių, knygų ir kitų kilnojamųjų daiktų) nuomos pajamos (žymimos 24 pajamų rūšies kodu), įskaitant verslo liudijimus kilnojamųjų daiktų nuomai įsigijusio gyventojo pajamas, gautas nesilaikant veiklos ar teritorinių apribojimų;

78.3. finansinių priemonių perleidimo nuosavybėn (realizavimo) pajamos (žymimos 12 pajamų rūšies kodu), kai:

78.3.1. pajamos yra gautos už akcijas, perleistas nuosavybėn jas išleidusiam vienetai (emitentui);

78.3.2. pajamos už vertybinius popierius yra gautos vieneto (bet kokios teisinės formos) likvidavimo atveju;

78.3.3. pajamos, gautos už nemokamai gautas akcijas, didinant bendrovės įstatinį kapitalą iš bendrovės lėšų;

78.3.4. pajamos, proporcingai tenkančios akcijų nominalios vertės padidinimo iš bendrovės lėšų sumai;

78.3.5. finansinių priemonių perleidimo (realizavimo) pajamos, gautos už užsienio valstybėje ar zonoje, kuri yra įtraukta į Tikslinių teritorijų sąrašą, įsteigtų vienetų išleistas finansines priemones;

78.3.6. finansinių priemonių perleidimo (realizavimo) pajamos, gautos iš užsienio valstybės ar zonos, kuri yra įtraukta į Tikslinių teritorijų sąrašą;

78.3.7. finansinių priemonių perleidimo nuosavybėn (realizavimo) pajamos (žymimos 11 pajamų rūšies kodu), kai tokių pajamų suma viršija 500 Eur per mokestinį laikotarpį. Tokiu atveju turi būti deklaruojama visa per mokestinį laikotarpį iš finansinių priemonių perleidimo nuosavybėn (realizavimo) gautų pajamų suma.

Deklaruojant finansinių priemonių perleidimo nuosavybėn (realizavimo) pajamas, kurioms taikoma GPMĮ 17 straipsnio 1 dalies 30 punkte nustatyta 500 Eur mokesčio lengvata, preliminarioje pajamų mokesčio deklaracijoje 12 pajamų mokesčio kodu pažymėtos pajamos turi būti pakeistos į 11 pajamų rūšies kodu žymimas pajamas (t. y. į finansinių priemonių perleidimo nuosavybėn (realizavimo) pajamas, kurioms yra taikoma pajamų mokesčio lengvata). Tokiu atveju vedliu užpildomoje deklaracijoje nuolatinis Lietuvos gyventojas turi įrašyti duomenis apie finansinių priemonių perleidimo nuosavybėn (realizavimo) pajamas, kurioms yra taikoma pajamų mokesčio lengvata (žymimas 11 pajamų rūšies kodu), o įrašą apie 12 pajamų rūšies kodu pažymėtas pajamas pašalinti arba patikslinti šiuo kodu žymimų pajamų sumą;

78.4. ne individualios veiklos atliekų perleidimo nuosavybėn pajamos (žymimos 15 pajamų rūšies kodu);

78.5. ne individualios veiklos kito turto (kilnojamųjų daiktų, kuriems nėra nustatyta privaloma teisinė registracija, perleidimo nuosavybėn pajamos (žymimos 13, 14 pajamų rūšies kodais), kai iš perleidimo nuosavybėn gautų pajamų ir įsigijimo kainos bei privalomų mokėjimų skirtumas per metus yra didesnis nei 2 500 Eur. Iš užsienio valstybės ar zonos, kuri yra įtraukta į Tikslinių teritorijų

sąrašą, gautos pajamos už tokio turto perleidimą nuosavybėn yra priskiriamos apmokestinamosioms pajamoms, todėl jos visos turi būti deklaruojamos.

Tokioms gautoms pajamoms taikytini pajamų mokesčio tarifai pateikti Apmokestinamųjų pajamų rūšių kodų ir pajamų mokesčio tarifų sąrašė.

79. Deklaracijos priede GPM311D2 (vedlio D dalyje) nuolatinio Lietuvos gyventojo pageidavimu gali būti deklaruojamos ir tos finansinių priemonių perleidimo nuosavybėn (realizavimo) pajamos, kito turto perleidimo nuosavybėn pajamos, kurios yra priskirtos neapmokestinamosioms pajamoms. Kai yra gautos pajamos, kurių dalis priskiriama neapmokestinamosioms pajamoms, o kita dalis – apmokestinamosioms pajamoms, turi būti nurodoma visa pajamų suma, įskaitant neapmokestinamosioms pajamoms priskirtą sumą.

80. Atsižvelgiant į tai, kokiai pajamų rūšiai priskiriamos iš daikto (dalies) perleidimo gautos pajamos, pasirenkama užpildytina atitinkama deklaracijos priedo GPM311D2 eilutė, kurioje (tam skirtoje vedlio D dalies vietoje) turi būti įrašoma:

80.1. per mokestinį laikotarpį gautų pajamų suma;

80.2. išskaičiuota pajamų mokesčio suma, kai į Lietuvos biudžetą mokėtiną pajamų mokestį nuo deklaruojamos išmokos išskaičiuavo ją išmokėjęs asmuo. Į šią sumą yra įskaitoma ir ta nuo pajamų, gautų už ne individualios veiklos nenukirsto miško, apvaliosios medienos pardavimą arba kitokį perleidimą nuosavybėn, išskaičiuoto pajamų mokesčio suma, kuri gyventojui buvo grąžinta pagal Prašymą perskaiciuoti pajamų mokestį ir grąžinti permoką (FR0464 forma, patvirtinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2003 m. sausio 24 d. įsakymu Nr. V-21 „Dėl Prašymo perskaiciuoti pajamų mokestį ir grąžinti permoką įforminimo, pateikimo bei nagrinėjimo taisyklių“);

80.3. kito asmens savomis lėšomis sumokėta pajamų mokesčio suma, kai pajamų mokestį už nuolatinį Lietuvos gyventoją savomis lėšomis yra sumokėjęs kitas asmuo;

80.4. valstybės (teritorijos), iš kurios gautos deklaruojamos pajamos, dviejų raidžių kodas iš Šalių, teritorijų ir jų kodų sąrašo. Kai Šalių, teritorijų ir jų kodų sąrašė yra nurodyta teritorija, tai turi būti įrašomas tos teritorijos kodas, nesvarbu, ar ji yra, ar nėra valstybės (šalies) dalis. Deklaruojant iš tarptautinės organizacijos gautas pajamas, turi būti įrašomas XO kodas;

80.5. užsienio valstybėje sumokėta pajamų mokesčio ar jam tapataus mokesčio suma, kai nuo užsienio valstybėje gautų pajamų toje valstybėje buvo sumokėtas (išskaičiuotas) pajamų mokestis ar jam tapatus mokestis;

80.6. perleistų nuosavybėn (realizuotų) finansinių priemonių, kito turto (įskaitant nenukirsto miško, apvaliosios medienos, tačiau išskyrus atliekų) įsigijimo kainos ir su to turto perleidimu susijusių teisės aktuose nustatytų privalomų mokėjimų bendra suma. Deklaruojama finansinių priemonių ir kito turto įsigijimo kaina ir su jų perleidimu susijusių privalomų mokėjimų suma turi būti apskaičiuota, remiantis sumokėtas sumas pagrindžiančiais dokumentais, turinčiais visus Finansinės apskaitos įstatyme ir kituose teisės aktuose numatytus privalomus apskaitos dokumentų rekvizitus, galiojančiais sandoriais, užsienio vienetų bei gyventojų surašytais dokumentais, jei iš šių dokumentų galima nustatyti ūkinės operacijos turinį.

81. Apskaiciuojant finansinių priemonių bei kito turto įsigijimo kainą ir su perleidimu susijusius mokėjimus, atsižvelgiama į šiuos ypatumus:

81.1. antrinėje rinkoje (per viešosios apyvartos tarpininkus) įsigytų akcijų įsigijimo kainos ir su jų perleidimu nuosavybėn privalomų mokėjimų suma apskaičiuojama, prie sumokėtos akcijų įsigijimo kainos pridėjus komisinį atlyginimą, sumokėtą viešosios apyvartos tarpininkui;

81.2. vieneto likvidavimo atveju pagal GPMĮ 11 straipsnį laikomų parduotais akcijų, dalių, pajų įsigijimo kaina yra lygi į vieneto kapitalą įneštų įnašų vertei įnešimo metu. Jeigu įnašai buvo įnešti turtu (apmokėta ne pinigais), tai prie įnašo vertės pridedamas turto vertės padidėjimas dėl turto indeksavimo arba perkainojimo, jeigu indeksavimą arba perkainojimą atlikti įpareigojo Lietuvos Respublikos teisės aktai;

81.3. vieneto dalyviui dėl įstatinio ar pagrindinio kapitalo didinimo nemokamai išduotų akcijų, dalių, pajų vertė yra lygi 0;

81.4. vieneto dalyviui dėl įstatinio ar pagrindinio kapitalo didinimo nemokamai padidinus anksčiau išleistų akcijų nominalią vertę, dalių ar pajų vertę, įsigijimo kaina, atitinkanti akcijų nominaliosios vertės, dalies ar pajaus padidinimą, yra lygi 0;

81.5. akcijų, dalių, pajų, gautų mainais GPMĮ 2 straipsnio 14 dalies 7 ir 8 punktuose nurodytais vienetų reorganizavimo ar perleidimo atvejais, įsigijimo kaina laikoma iki reorganizavimo ar perleidimo nuolatinio Lietuvos gyventojo turėtų to vieneto akcijų (dalių, pajų) įsigijimo kaina;

81.6. nesant galimybių nustatyti, kuri konkreti (kada įsigyta) keliais sandoriais įgytų vienaarūšių finansinių priemonių ar individualiais požymiais neapibūdinto kito turto dalis buvo perleista nuosavybėn, tos dalies įsigijimo kaina pripažįstama anksčiausiai už tokį turtą (jo dalį) sumokėta kaina (jos dalis);

81.7. perleidus nuosavybėn nenukirstą mišką (apvaliąją medieną) iš grąžintos miško žemės, atkūrus nuosavybės teises Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 2 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytiems asmenims (turto savininkams, jų vaikams (įvaikiams), sutuoktiniams, vaikų (įvaikių) sutuoktiniams, vaikaičiams ir pan.), nenukirsto miško (apvaliosios medienos) įsigijimo kaina prilyginama perleidimo nuosavybėn kainai;

81.8. perleidus nuosavybėn nenukirstą mišką (apvaliąją medieną) iš grąžintos miško žemės pagal Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, atkūrus nuosavybės teises nuolatiniam Lietuvos gyventojui, įgijusiam tokią teisę pagal notaro patvirtintą teisių atkurti nuosavybės teises perleidimo sutartį, sudarytą su kitu asmeniu (ne su vaikais (įvaikiais), ne su tėvais (tėvais), ne su sutuoktiniais ar seneliais), nenukirsto miško (apvaliosios medienos) įsigijimo kaina laikoma 0;

81.9. perleidus nuosavybėn kitu būdu įsigytą nenukirstą mišką (apvaliąją medieną), jo įsigijimo kaina apskaičiuojama pagal Registrų centro pažymoje nurodytą indeksuotą miško medynų vertę, atvejinio (ne plyno) kirtimo atveju – remiantis pažymomis apie medynų vertę prieš kirtimą ir po kirtimo bei kitais dokumentais, reikalingais įsigijimo kainai apskaičiuoti. Prie nenukirsto miško ir apvalios medienos įsigijimo kainos priskiriama sumokėta Lietuvos Respublikos miškų įstatyme nustatyta privalomų atskaitymų į valstybės biudžetą (5 procentai nuo pajamų, gautų už parduotą žaliavinę medieną ir už nenukirstą mišką) suma;

81.10. perleidus nuosavybėn turtą, kuris buvo priskirtas individualios veiklos turtui ir kurio įsigijimo kaina buvo atskaityta iš individualios veiklos pajamų, šio turto įsigijimo kaina turi būti mažinama iš individualios veiklos pajamų atskaityta turto įsigijimo kainos dalimi.

82. Kiekviename užpildomame deklaracijos priedo GPM311D2 lape turi būti įrašomi Aprašo 29.1 ir 29.2 papunkčiuose nurodyti duomenys.